

RCL.DPiO 5604-5/15

ANALIZA
WYROKU TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO
Z DNIA 16 GRUDNIA 2014 R., SYGN. AKT U 2/14

I. INFORMACJE O ORZECZENIU:

1. Metryka orzeczenia:

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 grudnia 2014 r., sygn. akt U 2/14. Sentencja orzeczenia została ogłoszona w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 grudnia 2014 r. pod poz. 1875.

2. Sentencja orzeczenia:

1. § 11 – § 14 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 lutego 2013 r. w sprawie sposobu wykonywania obowiązków i uprawnień przez kuratorów sądowych w sprawach karnych wykonawczych (Dz. U. poz. 335) są niezgodne z art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.
2. § 5 ust. 5 i § 25 ust. 5 rozporządzenia powołanego w punkcie 1 są niezgodne z art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1182) oraz z art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji.
3. § 9 ust. 1 i ust. 2 zdanie drugie, § 9 ust. 4, § 10 ust. 2, § 15 ust. 1, § 24 ust. 2 oraz § 25 ust. 1 i ust. 2 zdanie drugie rozporządzenia powołanego w punkcie 1 są niezgodne z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 795), z art. 2 ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz z art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji.

3. Utrata mocy obowiązującej niekonstytucyjnej regulacji:

Przepisy uznane za niezgodne z Konstytucją tracą moc obowiązującą z upływem 30 czerwca 2015 r.

4. Stan prawny (na gruncie którego wydano orzeczenie):

W ramach dozoru probacyjnego, który stosowany jest w określonych sytuacjach przewidzianych przez prawo karne sąd może lub jest zobowiązany do orzeczenia tego środka

w celu realizacji funkcji wychowawczych lub kontrolnych nad sprawcą przestępstwa. Przepisy dotyczące dozoru zawarte zostały m.in. w Kodeksie karnym (dalej: k.k.), ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (dalej: ustawa o kuratorach sądowych) oraz Kodeksie karnym wykonawczym (dalej k.k.w.), przy czym art. 176 k.k.w. upoważnia Ministra Sprawiedliwości do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowego sposobu wykonywania obowiązków i uprawnień przez kuratorów sądowych, szczegółowego sposobu wykonywania obowiązków i uprawnień przez stowarzyszenia, organizacje, instytucje i osoby, którym powierzono sprawowanie dozoru, a także sposobu i trybu wykonywania dozoru stosowanego w związku z orzeczonymi karami, środkami karnymi, zabezpieczającymi i profilaktycznymi oraz trybu wyznaczania przedstawicieli przez stowarzyszenia, organizacje i instytucje, przy uwzględnieniu potrzeby sprawnego wykonywania orzeczeń sądu, zapobieżenia powrotowi sprawcy do przestępstwa i wsparcia jego społecznej readaptacji.

Przepisy wydanego, na przywołanej powyżej podstawie prawnej, aktu wykonawczego, czyli rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 lutego 2013 r. w sprawie sposobu wykonywania obowiązków i uprawnień przez kuratorów sądowych w sprawach karnych wykonawczych (dalej: rozporządzenie), stanowiły przedmiot badania Trybunału Konstytucyjnego w analizowanym wyroku, przy czym krytyczna ocena wyrażona została przez Trybunał wobec trzech grup zakwestionowanych regulacji.

Pierwszą grupą przepisów poddanych kontroli były rozwiązania dotyczące klasyfikacji osób, wobec których sprawowany jest dozór według kryterium ryzyka powrotu do przestępstwa. W treści § 11 rozporządzenia Minister Sprawiedliwości dokonał podziału osób objętych dozorem na trzy grupy (obniżonego, podstawowa oraz podwyższonego ryzyka), wskazując jednocześnie warunki, które stanowią przesłanki kwalifikacji danej osoby do poszczególnej grupy ryzyka. W § 12-13 rozporządzenia zostały natomiast określone obowiązki kuratorów sądowych, które uzależnione są od uprzedniego zakwalifikowania skazanego do danej grupy ryzyka.

Następną grupą zakwestionowanych regulacji rozporządzenia, stanowiły przepisy § 5 ust. 5 i § 25 ust. 5, z których pierwszy zobowiązuje kuratora zawodowego do poinformowania (powiatowego, miejskiego, rejonowego) komendanta Policji, właściwego ze względu na miejsce pobytu skazanego, o oddaniu go pod dozór. Obowiązek taki powstaje w przypadku powierzenia dozoru w sprawie związanej z popełnieniem przestępstwa polegającego na użyciu przemocy lub groźby bezprawnej. Drugi z przywołanych przepisów zobowiązuje natomiast kuratora do przedłożenia informacji o zakończeniu sprawowania dozoru

w powyższych sprawach, jeżeli nastąpiło to w inny sposób, niż z powodu upływu okresu próby.

Ostatnią grupą przepisów rozporządzenia, które stanowiły przedmiot badania Trybunału Konstytucyjnego, były przepisy § 9 ust. 1 i ust. 2 zdanie drugie, § 9 ust. 4, § 10 ust. 2, § 15 ust. 1, § 24 ust. 2 oraz § 25 ust. 1 i ust. 2 zdanie drugie, które dotyczą obowiązków zawodowego kuratora sądowego wobec kuratorskiej służby sądowej.

Pierwszy z tej grupy przepisów zobowiązuje zawodowego kuratora sądowego do przedłożenia kierownikowi zespołu sprawozdania z objęcia dozoru, które następnie przedkłada sądowi w terminie 21 dni od nawiązania kontaktu ze skazanym. Kurator zawodowy zobowiązany jest również do przedkładania sprawozdania z przebiegu dozoru, nie rzadziej, niż co 6 miesięcy oraz na każde żądanie sądu oraz do przedłożenia tym podmiotom w podobnym trybie sprawozdań otrzymanych od kuratora społecznego, w terminie 7 dni od ich otrzymania.

Zgodnie z § 9 ust. 4 rozporządzenia złożony, w sprawozdaniu o objęciu dozoru, wniosek o zakwalifikowaniu skazanego do danej grupy ryzyka, podlega akceptacji kierownika zespołu i sędziego, zaś w myśl § 10 ust. 2 podmioty te uprawnione zostały również do akceptacji wniosku o utrzymanie lub zmianę grupy ryzyka wobec skazanego, który to wniosek zawarty jest w sprawozdaniu z przebiegu dozoru.

W oparciu o § 15 ust. 1, sędzia lub kierownik zespołu może określić kuratorowi zawodowemu inną częstotliwość i formy kontaktu ze skazanym, zaś na podstawie § 24 ust. 2 kurator zawodowy na zarządzenie sędziego, polecenie kierownika zespołu lub samodzielnie, jeśli uzna, że jest to konieczne, podejmuje bezzwłocznie czynności w sprawie dozoru prowadzonego przez kuratora społecznego.

Przepis § 25 ust. 1 zobowiązuje kuratora zawodowego do przedkładania kierownikowi zespołu, a następnie składania sądowi sprawozdania z zakończenia dozoru, nie później niż w ciągu 21 dni od dnia zakończenia dozoru, zaś ust. 2 zdanie drugie tego przepisu do przedkładania, uprzednio zaakceptowanego sprawozdania kuratora społecznego z zakończenia dozoru kierownikowi zespołu, a następnie sądowi, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia otrzymania sprawozdania od kuratora społecznego.

5. Powołany wzorzec konstytucyjny:

Przepisy § 11 – § 14 rozporządzenia, wprowadzające przedstawione powyżej zasady kwalifikacji skazanych oddanych pod dozór, wraz z określeniem – uzależnionych od tej

czynności - obowiązków kuratora zawodowego, odniesione zostały do art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji.

Przypominając, iż ze wskazanym przepisem Konstytucji wiążą się dwa konstytucyjne elementy warunkujące obowiązywanie aktu wykonawczego, jakimi są wymóg wydania go w celu wykonania ustawy i na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie, Trybunał podkreślił, że wykonawczy charakter rozporządzenia oznacza, iż akt ten musi się ściśle mieścić w granicach ustalonych w ustawie. Dlatego wykluczone jest domniemywanie kompetencji do określania w nim treści, które nie zostały przez ustawodawcę wyraźnie wskazane i nie mają na celu wykonania ustawy. Rozporządzenie nie może być przy tym sprzeczne z ustawami oraz Konstytucją, a wykroczenie poza ramy upoważnienia ustawowego, prowadziło do powstania niedopuszczalnego konstytucyjnie aktu samoistnego, który nie służy regulacji spraw, które ustawodawca przekazał do unormowania. Przedmiotem regulacji aktu wykonawczego mogą być jedynie sprawy, które nie mają istotnego znaczenia w kontekście założeń ustawy, a które są jednak niezbędne dla realizacji jej norm, przy czym kwestie przekazane do regulacji w formie aktu podustawowego nie mogą dotyczyć gwarantowanych konstytucyjnie wolności i praw.

Oceniając ww. przepisy przez pryzmat przedstawionych powyżej wymogów, Trybunał stwierdził, iż w treści upoważnienia ustawowego do wydania zakwestionowanego rozporządzenia, jakim jest art. 176 k.k.w. nie mieści się norma uprawniająca ministra do określenia grup ryzyka powrotu do przestępstwa oraz przyporządkowanie do poszczególnych grup konkretnych procedur i sposobów działania kuratorów sądowych. Brak regulacji ustawowej w tym zakresie, czyni niedopuszczalnym określanie tych kwestii w drodze rozporządzenia. Badanie treści przedmiotowych regulacji rozporządzenia doprowadziło Trybunał do wniosku, iż przepisy te, mimo, że skierowane do kuratorów, dotyczą bezpośrednio wolności, praw i obowiązków skazanych, uzależniając je od kwalifikacji do danej grupy ryzyka powrotu do przestępstwa, o czym decyduje kurator w oparciu o przepisy rozporządzenia. Mając na względzie wymóg ustawowej formy ograniczenia wolności i praw gwarantowany zarówno treścią art. 31 ust. 3 Konstytucji, jak i przez, potwierdzający tą zasadę na poziomie ustawowym, art. 4 § 2 k.k.w., zgodnie z którym ograniczenie wolności lub praw osoby skazanej może nastąpić wyłącznie z mocy prawomocnego orzeczenia opartego na przepisie ustawy, Trybunał wykluczył również materialną treść zakwestionowanych przepisów rozporządzenia, stanowiących podstawę dla kuratora sądowego do kwalifikacji skazanych do określonej grupy ryzyka,

co ma bezpośredni wpływ na wolności, prawa i obowiązki osób skazanych.

Uznając, iż regulacja zawarta w zakwestionowanych przepisach nie miała podstawy ustawowej oraz niezależnie od powyższego dotyczą one sfery praw, wolności i obowiązków osób skazanych, dla których właściwa jest wyłącznie forma ustawowa, Trybunał stwierdził, iż § 11 – § 14 zakwestionowanego rozporządzenia są niezgodne z art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji.

Następna grupa zakwestionowanych regulacji zawartych w § 5 ust. 5 i § 25 ust. 5 zakwestionowanego rozporządzenia, dotyczących zobowiązania kuratorów zawodowych do przetwarzania danych osobowych poddana została kontroli Trybunału pod względem zgodności z art. 27 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz z art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji.

Przyjmując, iż przedmiotowe informacje, do których przekazania został zobowiązany kurator zawodowy na mocy ww. przepisów rozporządzenia, mieszczą się w kategorii danych wrażliwych, jako wzorzec kontroli tych regulacji wskazany został przepis ustawy, który wprowadza zasadę zakazu przetwarzania danych wrażliwych. Ocena materialnej zgodności zakwestionowanych przepisów rozporządzenia z tym przepisem musi jednak uwzględniać wyjątki od tej zasady, zawarte w ust. 2 wskazanego za wzorzec kontroli przepisu ustawy. Jednym z takich wyjątków mogłaby być przesłanka dopuszczalności odstąpienia od tej zasady, w sytuacji, w której przepis szczególny innej ustawy zezwala na przetwarzanie danych wrażliwych bez zgody osoby, której dane dotyczą, i stwarza pełne gwarancje ich ochrony.

Dokonując analizy ustawodawstwa krajowego pod kątem istnienia podstawy normatywnej umożliwiającej przesłanie przedmiotowych informacji (danych) właściwemu komendantowi Policji, Trybunał stwierdził, że ani ustawa o kuratorach sądowych, ani Kodeks karny wykonawczy, nie zawierają regulacji zobowiązujących kuratora do rozpoczęciu lub zakończeniu dozoru. Stąd brak jest przepisu rangi ustawowej, stanowiących podstawę takich działań kuratora. Oznacza to, że niezależnie od wynikających z ustawy o Policji uprawnień funkcjonariuszy do gromadzenia i przetwarzania danych, kuratorzy zawodowi nie zostali prawidłowo uprawnieni do ich udostępniania wskazanym w rozporządzeniu organom Policji. Brak takiej regulacji rangi ustawowej przesądza o niezgodności § 5 ust. 5 i § 25 ust. 5 zakwestionowanego rozporządzenia z art. 27 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, a co za tym idzie również z art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji.

Ostatnia grupa zakwestionowanych regulacji rozporządzenia, obejmująca przepisy § 9 ust. 1 i ust. 2 zdanie drugie, § 9 ust. 4, § 10 ust. 2, § 15 ust. 1, § 24 ust. 2 oraz § 25 ust. 1 i ust. 2 zdanie drugie została przez Trybunał negatywnie oceniona w świetle art. 41 ust. 1 ustawy o kuratorach sądowych, art. 2 ustawy – k.k.w. oraz z art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji.

Pierwszy z wymienionych powyżej, przywołanych za wzorzec kontroli, przepisów ustawy określa przykładowe obowiązki kierownika zespołu, które są działaniami niezbędnymi dla prawidłowego funkcjonowania kuratorskiej służby sądowej w zakresie działań zespołu. W świetle tego przepisu podstawowym obowiązkiem kierownika zespołu jest wykonywanie działań niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania kuratorskiej służby sądowej w zakresie działań zespołu. Wśród wymienionych w treści art. 41 ust. 1 ustawy o kuratorach sądowych szczegółowych obowiązków kierownika zespołu nie mieszczą się czynności przewidziane w zakwestionowanych przepisach rozporządzenia takie jak: zapoznawanie się ze sprawozdaniami z objęcia, przebiegu oraz zakończenia dozoru i wydawaniu kuratorom związanych z tym dyspozycji, zwłaszcza co do prawidłowości kwalifikowania skazanych do grup ryzyka (§ 9, § 10, § 25), wyrażanie zgody na sprawowanie dozoru przez kuratora społecznego w stosunku do osób zakwalifikowanych do grupy podwyższonego ryzyka, możliwości określania częstotliwości i formy kontaktów ze skazanym (§ 15) czy wydawanie kuratorom zawodowym poleceń bezzwłocznego podjęcia czynności w sprawach dozorów sprawowanych przez kuratorów społecznych (§ 24). Pomijając spoczywające na kierowniku zespołu obowiązki o charakterze administracyjnym, przewidzianego w art. 41 ust. 1 pkt 1 ustawy obowiązku koordynowania zadań kuratorów nie można utożsamić z uprawnieniami powierzonymi w treści przywołanych powyżej przepisach rozporządzenia.

W ocenie Trybunału w zakresie kompetencji merytorycznych, zakwestionowane przepisy rozporządzenia w pewnym zakresie zrównują uprawnienia kierownika zespołu z sądem, stawiając go w pozycji organu postępowania karnego wykonawczego, wymienionych w treści art. 2 k.k.w.

Przepis art. 2 k.k.w., jako drugi z przepisów przywołanych za wzorzec kontroli w sprawie kontroli regulacji dotyczących obowiązków zawodowego kuratora sądowego wobec kuratorskiej służby sądowej, wymienia organy postępowania wykonawczego., a wśród nich, w art. 2 pkt 6, sądowego kuratora zawodowego. Trybunał zauważył, iż zarówno art. 2, jak i żaden inny przepis k.k.w. dotyczących praw i obowiązków kuratora sądowego, nie wymienia kierownika zespołu, która to funkcja została natomiast przewidziana

w zakwestionowanych przepisach rozporządzenia, w zakresie kształtującym uprawnienia i obowiązki kuratorów sądowych. W myśl zakwestionowanych przepisów podmiot ten uprawniony jest do zapoznawania się ze sprawozdaniami z objęcia, przebiegu i zakończenia dozoru i wydawania kuratorom związanych z tym dyspozycji, dotyczących zwłaszcza kwalifikacji skazanych do poszczególnych grup ryzyka, co przekłada się na częstotliwość i formy kontaktów kuratora ze skazanym oraz możliwość ingerencji w działania kuratorów społecznych, przez uprawnienie do nakazania podjęcia w ich miejsce bezzwłocznych czynności przez kuratorów zawodowych. W ocenie Trybunału przywołane powyżej władcze uprawnienia kierownika zespołu materializują się w możliwość wydawania kuratorom zawodowym poleceń, które wpływają bezpośrednio na sytuację prawną skazanych objętych dozorem. Mając na względzie fakt, iż w zgodzie z art. 2 w związku z art. 7 § 1 k.k.w., prawo do wydawania rozstrzygnięć w postępowaniu karnym wykonawczym przysługuje wyłącznie organowi tego postępowania, Trybunał uznał za niedopuszczalne powierzenie tych kompetencji w rozporządzeniu kierownikowi zespołu, który nie został przewidziany w ustawie jako organ postępowania wykonawczego oraz ustawowo uprawniony do ww. czynności.

Skutkiem powyższego uznania było stwierdzenie, iż kompetencje kierownika zespołu, określone w § 9 ust. 1 i ust. 2 zdanie drugie, § 9 ust. 4, § 10 ust. 2, § 15 ust. 1, § 24 ust. 2 oraz § 25 ust. 1 i ust. 2 zdanie drugie rozporządzenia z 26 lutego 2013 r., są kompetencjami z zakresu merytorycznego nadzoru nad przebiegiem postępowania wykonawczego, przysługującymi wyłącznie organowi wykonawczemu wymienionemu w treści art. 2 k.k.w., przez co są one niezgodne z tym przepisem oraz z art. 41 ust. 1 ustawy o kuratorach sądowych, a w konsekwencji naruszają również art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji.

II. SKUTKI ORZECZENIA:

W celu zapobieżenia powstaniu luki w prawie, uniemożliwiającej efektywne sprawowanie dozoru przez kuratorów sądowych, Trybunał Konstytucyjny, uwzględniając fakt, iż przepisy uznane za niekonstytucyjne pełnią ważną funkcję w dążeniu do zwiększenia skuteczności wykonywania orzeczeń sądów karnych przez kuratorską służbę sądową oraz przyczyniają się do zmniejszenia powrotności do przestępstwa osób oddanych pod dozór, co skutkuje poprawą bezpieczeństwa publicznego, postanowił odroczyć utratę ich mocy obowiązującej.

W świetle trwających prac ustawodawczych nad nowelizacją k.k.w., w ocenie Trybunału, wyznaczony termin odroczenia (do dnia 30 czerwca 2015 r.) powinien być

wystarczający do wprowadzenia w życie regulacji zgodnej z Konstytucją.

III. WSKAZÓWKI DLA PRAWODAWCY:

W uzasadnieniu wyroku Trybunał, odnosząc się do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2393), wskazał, iż w przeniesienie do ustawy wyłącznie przepisu zawierającego kryteria kwalifikowania skazanych do poszczególnych grup ryzyka powrotu do przestępstwa może okazać się niewystarczające w kontekście standardów konstytucyjnych. Pozostawienie w przepisach wykonawczych regulacji mających wpływ na prawa i obowiązki skazanych nadal będzie równoznaczne z przekroczeniem zakresu spraw, które mogą być uregulowane w przepisach podustawowych. Trybunał przypomniał zarazem, że wszelkie regulacje ograniczające wolności i prawa jednostki mogą być ustanawiane tylko w ustawie.

Natomiast w kontekście realizacji przesłanki zawartej w art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych Trybunał stwierdził, że musi istnieć przepis ustawowy wyraźnie wskazujący kategorie danych wrażliwych, które mogą być przetwarzane, określający podmiot, który może te dane przetwarzać, wskazujący, w jakim zakresie następuje przetworzenie danych i na czym ono konkretnie polega oraz kto jest odbiorcą tych danych. Przykładem regulacji spełniającej kryterium przyjęte w art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych jest art. 9c ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zezwalający członkom zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych na przetwarzanie określonych w nim danych osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie w zakresie niezbędnym do realizacji zadań zespołu i grupy jest.

Ponadto Trybunał wskazał, że jedynym źródłem uprawnień w zakresie podejmowania przez kierownika zespołu kuratorów sądowych rozstrzygnięć ingerujących w prawa i obowiązki kuratorów lub skazanych może być ustawa.

IV. WYKONANIE ORZECZENIA:

1. Potrzeba wykonania orzeczenia:

Z uwagi na wejście w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 396), która dokonała zmian w art. 169-173 k.k.w., polegających na przeniesieniu do ustawy zakwestionowanych materii rozporządzenia oraz dodaniu, w treści art. 2 pkt 6 k.k.w. do organów postępowania wykonawczego, kierownika zespołu kuratorskiej służby sądowej, brak jest potrzeby wykonania niniejszego wyroku.

2. Podmiot właściwy w zakresie objętym orzeczeniem:

Podmiotem właściwym w zakresie objętym wyrokiem jest Minister Sprawiedliwości.

3. Etap prac nad projektem wykonującym orzeczenie:

Skutkiem rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw jest ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 396), która uwzględniła poprawki Senatu RP, wprowadzone uchwałą z dnia 7 lutego 2015 r. (druk nr 3131), służące wykonaniu niniejszego wyroku. Ustawa ta została ogłoszona w dniu 20 marca 2015 r. i poza nielicznymi wyjątkami wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2015 r.

4. Uwagi:

Wątpliwości w kontekście czasowego utrzymania w mocy zakwestionowanej przez Trybunał regulacji, której obowiązywanie zostało przez Trybunał przedłużone do dnia 30 czerwca 2015 r., budzić może treść art. 24 ww. ustawy, zgodnie z którą kwalfikacja osób, wobec których sprawowany jest dozór, do określonej grupy ryzyka powrotu do przestępstwa, dokonana zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 176 ustawy, o której mowa w art. 4, zachowuje moc przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. W świetle postanowienia Trybunału o odroczeniu mocy obowiązującej zakwestionowanych przepisów do dnia 30 czerwca 2015 r. oraz początkiem obowiązywania w następnym dniu nowego upoważnienia do wydania rozporządzenia zawartego w treści art. 176 k.k.w., niejasna jest również treść art. 27 pkt 1 ustawy nowelizującej, w myśl której dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 176 (...) ustawy, o której mowa w art. 4, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie (...) art. 176 ustawy, o której mowa w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Zważywszy, iż zgodnie z wyrokiem TK zakwestionowane przepisy rozporządzenia mają utracić moc z dniem 30 czerwca 2015 r., zaś przeniesienie zawartych w nich regulacji do ustawy, która ma wejść w życie w dniu 1 lipca 2015 r., stanowi wykonanie niniejszego wyroku, wątpliwości budzi ewentualna dopuszczalność przedłużania ich obowiązywania przez okres 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Wobec takiego brzmienia przepisu przejściowego nie jest bowiem jasne, czy zakwestionowane przez Trybunał przepisy tracą moc z chwilą upływu wyznaczonego przez Trybunał okresu, czy też przepis ten,

przedłużając do 18 miesięcy termin obowiązywania rozporządzenia, pomimo zmiany podstawy do jego wydania, niejako sanuje zakwestionowane regulacje, nakazując jednocześnie stosowanie tych samych regulacji zamieszczonych w ustawie. W celu uniknięcia wątpliwości co do dualizmu obowiązywania (stosowania) rozwiązań utrzymanych w mocy w oparciu o art. 24 i art. 27 pkt 1 niniejszej ustawy oraz rozwiązań merytorycznych ustawy nowelizującej, konieczne jest wydanie rozporządzenia opartego o art. 176 k.k.w. wraz z wejściem w życie ustawy, tj. dnia 1 lipca 2015 r.

wykonujący obowiązki
DYREKTORA
Departamentu Prawnego i Orzecznictwa

dr Jacek Kravczyk